

FEN, ANADOLU VE İMAM-HATİP LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE BAKIŞ AÇILARININ KARŞILAŞTIRILMASI (KADIRLI ÖRNEĞİ)***İbret DAL**

Şehit Muhammet Mustafa Karabörk Fen Lisesi Tarih öğretmeni Kadirli/Osmaniye, Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Anabilim Dalı, Cumhuriyet Tarihi Bölümü, Doktora Öğrencisi Kayseri, Türkiye. ORCID: 0000-0003-3800-4181

İkbal Sena YENİLMEZ

Şehit Muhammet Mustafa Karabörk Fen Lisesi, Kadirli/Osmaniye, Türkiye. ORCID:0009-0004-1477-1508

Aybüke ÖZKAN

Şehit Muhammet Mustafa Karabörk Fen Lisesi, Kadirli/Osmaniye, Türkiye. ORCID:0009-0002-0663-9545

Nisanur KÖSYANLI

Şehit Muhammet Mustafa Karabörk Fen Lisesi, Kadirli/Osmaniye, Türkiye. ORCID:0009-0001-3178-9927

Özet

Toplumsal cinsiyet, erkek ile kadının toplumsal ve kültürel perspektiften tanımlanması için kullanılan bir kavramdır. Bu çalışmada fen, Anadolu ve imam-hatip liselerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açılarını karşılaştırarak geliştirmeleri muhtemel tutum ve davranışları öğrenmek amacıyla yapılmıştır. Yapılan literatür taramasında, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyetlere ilişkin bakış açısını yansıtan birçok çalışmanın yapıldığı görülmüş ancak lise öğrencilerine yönelik -Eskişehir örneği hariç- herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışma, Osmaniye iline bağlı Kadirli ilçesinde örgün eğitim yapan biri fen, biri Anadolu, biri erkek, diğeri kız imam-hatip lisesi olmak üzere toplam dört okulda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencileri, örneklemini ise Kadirli ilçesindeki söz konusu okullarda 2022-2023 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan 173'ü erkek, 179'i kız toplam 352 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, okul türleri farklı olsa da öğrenciler benzer toplumsal cinsiyet anlayışına sahiptir, hipotezine dayanmaktadır.

Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında öğrencilerin genel anlamda toplumsal cinsiyet yargılarına mesafeli ve eşitlikçi bir anlayışa sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Lise Öğrencileri

Amaç

Toplumsal cinsiyet kavramını inşa eden, besleyerek sürekliliğini sağlayan öğeler, daha çok iki ayrı boyutta yer alan düşünce yapılarıyla ilişkilidir. Bunlardan birincisi cinsiyetle alakalı önyargılar olup, cinsiyetlere dair tepkileri, davranışları ve tutumları, cinsler arasındaki farka ilişkin inançları içermektedir. İkinci öge ise, ideal kadın ile erkek arasında var olması gerektiğine inanılan farklılıklarla alakalıdır. Kadın ile erkek arasındaki farklılıkların hayata yansıyan boyutunu ise roller meydana getirmektedir (Vatandaş, :36). Bu çalışmada, Türkiye'de eğitim-öğretim yapan fen ve Anadolu liseleri

* Bu çalışma 54. TÜBİTAK Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri yarışmasında Adana Bölge ikicisi olmuştur.

ile kız ve erkek imam-hatip liselerinde öğrenim gören öğrencilerin, toplumsal cinsiyet rolleri hakkındaki bakış açıları araştırılmıştır. Araştırmanın başlıca amacı söz konusu okullarda öğrenim gören ve Z kuşağı olarak isimlendirilen öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine karşı bakış açılarını öğrenerek geliştirmeleri muhtemel tutum ve davranışlar hakkında fikir sahibi olmaktır. Bilimsel birçok çalışmada 1995 ve 2010 yılları arasında doğanlar Z kuşağı olarak nitelendirilmekte, 2010 yılından sonra doğanlar ise Alfa kuşağı olarak adlandırılmaktadır. Z kuşağının en önemli özelliği, teknolojiyi hızlı bir biçimde özümsemeleri, işlerini pratik, titiz ve hızlı bir şekilde yerine getirmeleri, ayrıca yaşadıkları dünyanın sunduğu zevklere ziyadesiyle düşkün olmalarıdır (Bağcı ve İçöz, 2019:246-247). Ayrıca buradan elde edilen veriler gelecekte aynı konuda ve aynı okullarda yapılacak bir başka araştırmaya da ışık tutabilecektir. Çünkü İbn-i Haldun'a göre zamanın değişmesiyle toplumlar ve dolayısıyla nesiller de değişmektedir (Akyol, 2011:48). Diğer bir amaç ise öğrencilerin toplumsal cinsiyet algıları ile okul türleri ve verilen eğitimler arasında bir ilişkili olup olmadığı, ilişki var ise ne oranda olduğu hakkında çıkarımlarda bulunmaktır.

Giriş

Toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyetten ayrı olarak erkek ile kadının toplumsal ve kültürel perspektiften tanımlanmasını, söz konusu bu cinsleri toplumların birbirinden ayırt etme şeklini, kadın ve erkek cinslerine yüklediği toplumsal rollerin ne olduğunu açıklamak amacıyla kullanılan bir kavramdır (Ecevit, 2015:4). Biyolojik cinsiyet doğalken, toplumsal cinsiyet sosyo-kültürel olup bir toplumdan diğer topluma, bir dönemden başka bir döneme farklılaşabilmektedir (Gültekin, 2013:1). Toplumsal cinsiyet rolleri tarihi süreç içerisinde üretilmiş kültürel bir ürün olup erkek ve kadını, kadınlık ve erkeklik denilen statü ve rollerle özdeş hale getirmektedir. Toplumsal cinsiyetin ortaya çıktığı ve sayısız toplumsal cinsiyet uygulamasının türediği en önemli kaynaklar aileler ve ataerkil geleneklerdir (Bingöl, 2014:108). Kadınların ve erkeklerin kendi toplumunda varoluş şekli o toplumdaki bireylerin hayatını şekillendirmektedir. Bir bebek, içinde doğduğu toplumun, kadınlara ve erkeklere uygun bulunduğu davranış kalıpları içerisinde şekillenmektedir. Bu bağlamda çocukların beslenme tarzlarından giysilerine, oyuncaklarından kitaplarına, izledikleri çizgi filmlerden bilgisayar oyunlarına hatta okula başladığı ilk anda karşılaştığı ders kitaplarına (vb) kadar her şey iki ayrı cinse uygun olduğu kabul edilen imgelerle yüklenmiştir. Bu süreç, daha eğitim-öğretimin ilk basamağında çocukların, etken ve güçlü erkekler ile edilgen ve zayıf kadınlar şeklinde toplumsallaştırıldığı bir süreçtir. Simone de Beauvoir toplumsal cinsiyeti tarif ederken "Kadın olarak doğulmaz, kadın olunur" şeklinde bir ifade kullanmıştır. Aslında bu ifadenin tersi de geçerlidir. Çünkü kadın ve erkek kimlikleri toplumlar tarafından kurgulanmaktadır. Bireyler de içerisinde yaşadıkları toplumların kurguladıkları kimliklere uygun roller üstlenmektedir. Böylece, erkek bireyin kimliğinin omurgasını kamusal alanda yapıp ettikleri, kadın bireyin kimliğinin ana çizgisini ise ev içi etkinlikleri oluşturmaktadır. Böylesi bir toplumsallaşma sürecinde, erkeklerden beklenen duygusallıktan uzak, kamusal alanda etkili bir varlık gösterme; kadınlardan beklenen ise duygusal ve zayıf olmaları ve ev işleri ile ilgilenmeleri şeklinde gerçekleşmektedir (Gümüşoğlu, 2008:40). Dünya Sağlık Örgütü'ne göre toplumsal cinsiyet, kadın-erkek eşitsizliğine, cinsiyete dayalı iş bölümüne dayanmakta ve toplumların kadınlarla erkekler için uygun bulunduğu, inşa ettiği, belki de dayattığı; roller ile davranışları ifade etmektedir. (Çelik ve Altunbaş, 2019:74) Toplumsal cinsiyet çalışmaları ilk olarak feminist çalışmalar, daha sonra kadın çalışmaları ve nihayet toplumsal cinsiyet çalışmaları adı altında sosyal bilimler alanına girmiştir (Özyıldız, 2016:8). Erkekler ile kadınlar arasındaki güç ilişkilerini anlamaya, bu alanda var olan eşitsizlikleri sorgulamaya yarayacak bir kavram olarak düşünülmesinden sonra toplumsal cinsiyet çalışmalarının önemi artmıştır (Ecevit, 2015:4).

Araştırma Hipotezleri:

1. Fen ve Anadolu liseleri ile kız ve erkek imam-hatip liselerinde öğrenim gören öğrencilerin, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin olarak eşitlikçi görüşlere sahip olmaları beklenmektedir.
2. Söz konusu okullarda öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin görüşleri arasında da derin ayrılıkların olmadığı düşünülmektedir.

Araştırmanın sınırlılıkları: Bu araştırma 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Osmaniye ili, Kadirli ilçesinde öğrenim görmekte olan fen, Anadolu, kız ve erkek imam-hatip lisesi öğrencilerine yönelik olarak yapılmış; meslek liseleri araştırmaya dâhil edilmemiştir. Araştırma için hazırlanan anket formunda cinsiyet, okul türleri ve sınıf düzeyleri değişkenlerine yer verilmiş ancak sayfa sınırlılıkları nedeniyle sınıf düzeylerine ilişkin bulgular değerlendirme dışı tutularak ekler kısmına konulmuştur.

Yöntem

Bu araştırma, Osmaniye iline bağlı Kadirli ilçesinde örgün eğitim yapan bir fen lisesi, bir Anadolu lisesi ile biri erkek, diğeri kız imam-hatip lisesi olmak üzere toplam dört okulda uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini Kadirli ilçesindeki bu okullarda 2022-2023 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan 173'ü erkek, 179'u kız toplam 352 öğrenciden meydana gelmektedir. Katılımcı öğrenciler 14-18 yaş aralığında oldukları için öncelikli olarak velilerinden "Veli Bilgilendirme ve Onay Formu" ile araştırmaya katılmalarına onay verildiğine dair Kadirli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden resmi izin alınmıştır. Yapılan literatür taramasında özellikle üniversite gençliğinin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısını öğrenmeye yönelik birçok çalışmanın yapıldığı ancak aynı konuda lise öğrencilerini kapsayan çalışmaların daha az yapıldığı anlaşılmıştır. Örneğin Deniz Türkmen ve Gökhan Alptekin (Türkmen ve Alptekin, 2020) Eskişehir'deki lise öğrencilerinin (meslek liseleri dâhil) toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumlarının cinsiyet, yaş, okul türü, anne-babanın eğitim düzeyi ve annenin çalışma durumu değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmışlardır. Oysa bu çalışmada sadece fen lisesi, Anadolu lisesi ve imam-hatip lisesindeki öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısı değerlendirilmiş ve bu duruma anne babaların eğitim düzeyi ile çalışma durumlarının etkisi incelenmemiştir. Çalışmada kullanılan anket formlarının oluşturulmasında; Yılmaz, Zeyneloğlu, Kocaöz, Kısa, Taşkın ve Eroğlu, 2009; Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Eroğlu ve Taşkın, 2007; Kantoğlu, Çetin ve Erdoğan, 2018 adlı makalelerden esinlenilmiştir. Yılmaz vd ile Vefikuluçay vd çalışmalarında üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısını incelemeye yönelik anket soruları hazırlamışken, Kantoğlu vd 12-17 yaş aralığındaki ergenlerin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısını incelemeye yönelik sorular hazırlamışlardır. Bu araştırmada adı geçen çalışmalardan farklı olarak 14-18 yaş aralığında yer alan ve 9, 10, 11 ve 12. Sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilere yönelik anket soruları hazırlanmıştır. Anketteki çelişki ve tekrarları görebilmek için fen lisesinde bir sınıf örnek popülasyon olarak seçilmiş ve yapılan uygulama sonucu kavram ve zihin karmaşasına yol açan önermeler anket formundan çıkarılmıştır. Söz konusu anket, çalışma yaşamı, toplumsal yaşam, aile yaşamı ve eğitim yaşamını içeren dört ana bölümden meydana gelmekte ve toplam 19 önermeyi içermektedir. Anketlerin uygulanmasında 3'lü Likert-tipi ölçekten yararlanılmış ve her bir önermenin karşısına "katılıyorum", "kararsızım" ve "katılmıyorum" seçenekleri için boş kutucuklar bırakılmıştır. Çünkü Likert-tipi önermeler araştırılan konu hususunda tutum veya görüş içeren bir ifade ve bu ifadeye katılımın ne düzeyde olduğunu belirten seçenekler içermektedir (Turan, Şimşek ve Aslan, 2015:188). Anketin uygulanması esnasında katılımcı öğrencilerden kendileri için en uygun seçeneği işaretlemesi istenmiştir. Anket, bütün okullarda bizzat araştırmayı yürüten öğrencilerin nezaretinde uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler Python programlama dili ile analiz edilerek ve çok yönlü olarak karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Söz konusu programlama dili konusunda Kırıkkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencisi Mehmet Kerem Dal'dan destek alınmıştır. Anketlerde elde edilen küsürlü rakamlar yukarı ya da aşağıya doğru yuvarlanarak yazılmıştır.

Proje İş-Zaman Çizelgesi

AYLAR								
İşin Tanımı	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak
Literatür Taraması	x			x	x	x	x	
Arazi Çalışması	-	-	-	-	-	-	-	-
Verilerin Toplanması ve Analizi				x	x	x	x	x
Proje Raporu Yazımı						x	x	x

Bulgular

Fen lisesi, Anadolu lisesi ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açılarının karşılaştırılması amacıyla yapılan bu çalışmaya 173'ü erkek, 179'i kız toplam 352 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerden 98'i fen lisesi (50K, 48E), 113'ü Anadolu Lisesi (62K, 51E), 141'i de imam-hatip lisesinde öğrenim görmektedir. Ankete katılan öğrencilerden 100'ünün (48E, 52K) 9. Sınıf, 85'inin (36E, 49K) 10. Sınıf, 83'ünün (44E, 39K) 11. Sınıf ve yine 84'ünün de (45E, 39K) 12. Sınıf düzeyinde oldukları tespit edilmiştir. Ankette yer alan önermeler ve önermelere öğrenciler tarafından verilen cevaplar için bir tablo 1 oluşturulmuştur. Bu tabloda ilk olarak farklı okul türlerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin bakış açıları, sonra da bu okullarda öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin aynı konuya ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 1. Fen, Anadolu ve İmam-Hatip lisesi öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolleri önermelerine ilişkin görüşleri.

Önermeler	Okul/Cinsiyet	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
1. Kadın kocasından izin almadan çalışabilir.	Fen L.	66	%67,3	15	%15,3	17	%17,3	98	%100
	Anadolu L.	67	%59,3	20	%17,7	26	%23	113	%100
	İmam-hatip L.	67	%47,5	31	%22	43	%30,5	141	%100
	Fen L./Kız	44	%88	4	%8	2	%4	50	%100
	Anadolu L./Kız	51	%82,3	5	%8,1	6	%9,7	62	%100
	İHL./Kız	43	%64,2	13	%19,4	11	%16,4	67	%100
	Fen L./Erkek	22	%45,8	11	%22,9	15	%31,2	48	%100
Anadolu L./Erk.	16	%31,4	15	%29,4	20	%39,2	51	%100	

	İHL./Erk	24	%32,4	18	%24,3	32	%43,2	74	%100
2. Evin geçimini koca sağlıyorsa kadın çalışmasa da olur.	Fen L.	19	%19,4	19	%19,4	60	%61,2	98	%100
	Anadolu L.	25	%22,1	14	%12,4	74	%65,5	113	%100
	İmam-hatip L.	49	%35	39	%27,9	52	%37,1	141	%100
	Fen L./Kız	4	%8	5	%10	41	%82	50	%100
	Anadolu L./Kız	5	%8,1	6	%9,7	51	%82,3	62	%100
	İHL./Kız	17	%25,8	18	%27,3	31	%47	67	%100
	Fen L./Erkek	15	%31,2	14	%29,2	19	%39,6	48	%100
	Anadolu L./Erk.	20	%39,2	8	%15,7	23	%45,1	51	%100
	İHL./Erk	32	%43,2	21	%28,4	21	%28,4	74	%100
3. Çalışma hayatında terfilerde statüler aynysa erkek olan tercih edilmelidir.	Fen L.	5	%5,1	13	%13,3	80	%81,6	98	%100
	Anadolu L.	13	%11,5	10	%8,8	90	%79,6	113	%100
	İmam-hatip L.	27	%19,3	45	%32,1	68	%48,6	141	%100
	Fen L./Kız	0	%0	1	%2	49	%98	50	%100
	Anadolu L./Kız	1	%1,6	4	%6,5	57	%91,9	62	%100
	İHL./Kız	13	%19,7	17	%25,8	36	%54,5	67	%100
	Fen L./Erkek	5	%10,4	12	%25	31	%64,6	48	%100
	Anadolu L./Erk.	12	%23,5	6	%11,8	33	%64,7	51	%100
	İHL./Erk	14	%18,9	28	%37,8	32	%43,2	74	%100
4. Bir kadının geç saatlere kadar mesai yapmasında bir sakınca yoktur.	Fen L.	54	%55,1	26	%26,5	18	%18,4	98	%100
	Anadolu L.	40	%35,4	28	%24,8	45	%39,8	113	%100
	İmam-hatip L.	42	%30	29	%20,7	69	%49,3	141	%100
	Fen L./Kız	36	%72	12	%24	2	%4	50	%100
	Anadolu L./Kız	28	%45,2	17	%27,4	17	%27,4	62	%100
	İHL./Kız	25	%37,9	17	%25,8	24	%36,4	67	%100
	Fen L./Erkek	18	%37,5	14	%29,2	16	%33,3	48	%100
	Anadolu L./Erk.	12	%23,5	11	%21,6	28	%54,9	51	%100
	İHL./Erk	17	%23	12	%16,2	45	%60,8	74	%100
5. Ailenin ekonomik durumu iyi değilse kızlar okutulmasa da olur.	Fen L.	1	%1	2	%2,1	95	%96,9	98	%100
	Anadolu L.	5	%4,4	2	%1,8	106	%93,8	113	%100
	İmam-hatip L.	4	%2,9	3	%2,1	133	%95	141	%100
	Fen L./Kız	0	%0	0	%0	50	%100	50	%100
	Anadolu L./Kız	2	%3,2	0	%0	60	%96,8	62	%100
	İHL./Kız	1	%1	2	%3,5	63	%95,5	67	%100
	Fen L./Erk.	1	%1	2	%4,2	45	%93,8	48	%100
	Anadolu L./Erk.	3	%5,9	2	%3,9	46	%90,2	51	%100
	İHL./Erk.	3	%4	1	%1,4	70	%94,6	74	%100
6. Kadınlar tek başına da olsa akşamları dışarı çıkabilmelidir.	Fen L.	75	%76,5	13	%13,3	10	%10,2	98	%100
	Anadolu L.	74	%65,5	21	%18,6	18	%15,9	113	%100
	İmam-hatip L.	59	%42,1	37	%26,4	44	%31,4	141	%100
	Fen L./Kız	45	%90	4	%8	1	%2	50	%100
	Anadolu L./Kız	49	%79	11	%17,7	2	%3,2	62	%100

	İHL./Kız	39	%59,1	16	%24,2	11	%16,7	67	%100
	Fen L./Erkek	30	%62,5	9	%18,8	9	%18,8	48	%100
	Anadolu L./Erk.	25	%49	10	%19,6	16	%31,4	51	%100
	İHL./Erk	20	%27	21	%28,4	33	%44,6	74	%100
7. Kadın hastaların erkek doktorlara muayene olmasında bir sakınca yoktur.	Fen L.	81	%82,7	14	%14,3	3	%3,1	98	%100
	Anadolu L.	81	%71,7	10	%8,8	22	%19,5	113	%100
	İmam-hatip L.	77	%55	27	%19,3	36	%25,7	141	%100
	Fen L./Kız	48	%96	2	%4	0	%0	50	%100
	Anadolu L./Kız	54	%87,1	4	%6,5	4	%6,5	62	%100
	İHL./Kız	41	%62,1	8	%12,1	17	%25,8	67	%100
	Fen L./Erkek	33	%68,8	12	%25	3	%6,2	48	%100
	Anadolu L./Erk.	27	%52,9	6	%11,8	18	%35,3	51	%100
	İHL./Erk	36	%48,6	19	%25,7	19	%25,7	74	%100
8. Bir kadının giyim tarzından dolayı şiddete uğraması doğru değildir.	Fen L.	94	%95,9	3	%3,1	1	%1	98	%100
	Anadolu L.	100	%88,5	4	%3,5	9	%8	113	%100
	İmam-hatip L.	125	%89,3	7	%5	8	%5,7	141	%100
	Fen L./Kız	49	%98	1	%2	0	%0	50	%100
	Anadolu L./Kız	61	%98,4	1	%1,6	0	%0	62	%100
	İHL./Kız	62	%93,9	3	%4,5	1	%1,5	67	%100
	Fen L./Erkek	45	%93,8	2	%4,2	1	%2,1	48	%100
	Anadolu L./Erk.	39	%76,5	3	%5,9	9	%17,6	51	%100
	İHL./Erk	63	%85,1	4	%5,4	7	%9,5	74	%100
9. Kadınlar erkeklerin çoğunlukta olduğu bir toplulukta önderlik yapabilir.	Fen L.	78	%79,6	14	%14,3	6	%6,1	98	%100
	Anadolu L.	85	%75,2	15	%13,3	13	%11,5	113	%100
	İmam-hatip L.	85	%60,7	29	%20,7	26	%18,6	141	%100
	Fen L./Kız	47	%94	2	%4	1	%2	50	%100
	Anadolu L./Kız	57	%91,9	2	%3,2	3	%4,8	62	%100
	İHL./Kız	40	%60,6	17	%25,8	9	%13,6	67	%100
	Fen L./Erkek	31	%64,6	12	%25	5	%10,4	48	%100
	Anadolu L./Erk.	28	%54,9	13	%25,5	10	%19,6	51	%100
	İHL./Erk	45	%60,8	12	%16,2	17	%23	74	%100
10. Kadınlar her türlü spor dalında yer alabilirler (futbol, basketbol vb.)	Fen L.	86	%87,8	7	%7,1	5	%5,1	98	%100
	Anadolu L.	102	%90,3	4	%3,5	7	%6,2	113	%100
	İmam-hatip L.	124	%88,6	10	%7,1	6	%4,3	141	%100
	Fen L./Kız	50	%100	0	%0	0	%0	50	%100
	Anadolu L./Kız	62	%100	0	%0	0	%0	62	%100
	İHL./Kız	63	%95,5	3	%4,5	0	%0	67	%100
	Fen L./Erkek	36	%75	7	%14,6	5	%10,4	48	%100
	Anadolu L./Erk.	40	%78,4	4	%7,8	7	%13,7	51	%100
	İHL./Erk	61	%82,4	7	%9,5	6	%8,1	74	%100

11. Evin yönetimi erkeğe aittir.	Fen L.	16	%16,3	13	%13,3	69	%70,4	98	%100
	Anadolu L.	24	%21,2	14	%12,4	75	%66,4	113	%100
	İmam-hatip L.	54	%38,8	30	%21,6	55	%39,6	141	%100
	Fen L./Kız	2	%4	1	%2	47	%94	50	%100
	Anadolu L./Kız	0	%0	3	%4,8	59	%95,2	62	%100
	İHL./Kız	16	%24,2	16	%24,2	34	%51,5	67	%100
	Fen L./Erkek	14	%29,2	12	%25	22	%45,8	48	%100
	Anadolu L./Erk.	24	%47,1	11	%21,6	16	%31,4	51	%100
İHL./Erk	38	%52,1	14	%19,2	21	%28,8	74	%100	
12. Miras kadın ve erkek arasında eşit paylaşılmalıdır.	Fen L.	87	%88,8	8	%8,2	3	%3,1	98	%100
	Anadolu L.	96	%85	4	%3,5	13	%11,5	113	%100
	İmam-hatip L.	126	%90	7	%5	7	%5	141	%100
	Fen L./Kız	49	%98	1	%2	0	%0	50	%100
	Anadolu L./Kız	62	%100	0	%0	0	%0	62	%100
	İHL./Kız	63	%95,5	1	%1,5	2	%3	67	%100
	Fen L./Erkek	38	%79,2	7	%14,6	3	%6,2	48	%100
	Anadolu L./Erk.	34	%66,7	4	%7,8	13	%25,5	51	%100
İHL./Erk	63	%85,1	6	%8,1	5	%6,8	74	%100	
13. Teknolojik aletlere ulaşma önceliği erkeklerindir.	Fen L.	0	%0	7	%7,1	91	%92,9	98	%100
	Anadolu L.	8	%7,1	3	%2,7	102	%90,3	113	%100
	İmam-hatip L.	10	%7,1	14	%10	116	%82,9	141	%100
	Fen L./Kız	0	%0	1	%2	49	%98	50	%100
	Anadolu L./Kız	0	%0	1	%1,6	61	%98,4	62	%100
	İHL./Kız	1	%1,5	7	%10,6	58	%87,9	67	%100
	Fen L./Erkek	0	%0	6	%12,5	42	%87,5	48	%100
	Anadolu L./Erk.	8	%15,7	2	%3,9	41	%80,4	51	%100
İHL./Erk	9	%12,2	7	%9,5	58	%78,4	74	%100	
14. Erkekler eşinden habersiz harcama yapabiliyorsa kadınlar da yapabilir.	Fen L.	85	%86,7	6	%6,1	7	%7,1	98	%100
	Anadolu L.	85	%75,2	12	%10,6	16	%14,2	113	%100
	İmam-hatip L.	105	%75,5	17	%12,2	17	%12,2	141	%100
	Fen L./Kız	46	%92	2	%4	2	%4	50	%100
	Anadolu L./Kız	58	%93,5	2	%3,2	2	%3,2	62	%100
	İHL./Kız	60	%90,9	3	%4,5	3	%4,5	67	%100
	Fen L./Erkek	39	%81,2	4	%8,3	5	%10,4	48	%100
	Anadolu L./Erk.	27	%52,9	10	%19,6	14	%27,5	51	%100
İHL./Erk	45	%61,6	14	%19,2	14	%19,2	74	%100	
15. Ev işleri sadece kadınların yapması gereken işlerdir.	Fen L.	2	%2	9	%9,2	87	%88,8	98	%100
	Anadolu L.	13	%11,5	6	%5,3	94	%83,2	113	%100
	İmam-hatip L.	10	%7,2	18	%12,9	111	%79,9	141	%100
	Fen L./Kız	0	%0	0	%0	50	%100	50	%100
	Anadolu L./Kız	0	%0	0	%0	62	%100	62	%100
	İHL./Kız	1	%1,5	4	%6,1	61	%92,4	67	%100
	Fen L./Erkek	2	%4,2	9	%18,8	37	%77,1	48	%100
	Anadolu L./Erk.	13	%25,5	6	%11,8	32	%62,7	51	%100
İHL./Erk	9	%12,3	14	%19,2	50	%68,5	74	%100	

16. Bebek ve çocuk bakımı sadece annenin görevidir.	Fen L.	1	%1	5	%5,1	92	%93,9	98	%100
	Anadolu L.	11	%9,7	2	%1,8	100	%88,5	113	%100
	İmam-hatip L.	12	%8,6	8	%5,8	119	%85,6	141	%100
	Fen L./Kız	0	%0	0	%0	50	%100	50	%100
	Anadolu L./Kız	0	%0	0	%0	62	%100	62	%100
	İHL./Kız	3	%4,5	1	%1,5	62	%93,9	67	%100
	Fen L./Erkek	1	%2,1	5	%10,4	42	%87,5	48	%100
	Anadolu L./Erk.	11	%21,6	2	%3,9	38	%74,5	51	%100
İHL./Erk	9	%12,3	7	%9,6	57	%78,1	74	%100	
17. Kadınlar üniversite dâhil eğitimin her basamağında yer almalıdır.	Fen L.	93	%94,9	3	%3,1	2	%2	98	%100
	Anadolu L.	109	%96,5	1	%1	3	%2,5	113	%100
	İmam-hatip L.	135	%96,4	3	%2	2	%1,6	141	%100
	Fen L./Kız	49	%98	0	%0	1	%2	50	%100
	Anadolu L./Kız	62	%100	0	%0	0	%0	62	%100
	İHL./Kız	64	%97	2	%3	0	%0	67	%100
	Fen L./Erkek	44	%91,7	3	%6,2	1	%2,1	48	%100
	Anadolu L./Erk.	47	%92,1	1	%2	3	%5,9	51	%100
İHL./Erk	71	%95,9	1	%1,4	2	%2,7	74	%100	
18. Karma eğitim sistemi (kız-erkek karışık) doğru bir uygulamadır.	Fen L.	86	%87,8	10	%10,2	2	%2	98	%100
	Anadolu L.	103	%91,2	5	%4,4	5	%4,4	113	%100
	İmam-hatip L.	96	%69,1	27	%19,4	16	%11,5	141	%100
	Fen L./Kız	49	%98	1	%2	0	%0	50	%100
	Anadolu L./Kız	59	%95,2	3	%4,8	0	%0	62	%100
	İHL./Kız	40	%60,6	18	%27,3	8	%12,1	67	%100
	Fen L./Erkek	37	%77,1	9	%18,8	2	%4,2	48	%100
	Anadolu L./Erk.	44	%86,3	2	%3,9	5	%9,8	51	%100
İHL./Erk	56	%76,7	9	%12,3	8	%11	74	%100	
19. Kızlar ailelerinin olmadığı bir şehirde yalnız başına okuyabilir.	Fen L.	85	%86,7	12	%12,2	1	%1	98	%100
	Anadolu L.	92	%80,7	8	%7	14	%12,3	113	%100
	İmam-hatip L.	103	%74,1	29	%20,9	7	%5	141	%100
	Fen L./Kız	49	%98	1	%2	0	%0	50	%100
	Anadolu L./Kız	61	%96,8	1	%1,5	0	%1,5	62	%100
	İHL./Kız	57	%86,4	8	%12,1	1	%1,5	67	%100
	Fen L./Erkek	36	%75	11	%22,9	1	%2,1	48	%100
	Anadolu L./Erk.	31	%60,8	7	%13,7	13	%25,5	51	%100
İHL./Erk	46	%63	21	%28,8	6	%8,2	74	%100	

Tablo 1. de yer alan önermelere verilen cevaplara ilişkin değerlendirmeler

Fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısını değerlendirmek için yapılan bu çalışmada çalışma yaşamı, toplumsal yaşam, aile yaşamı ve eğitim yaşamına ilişkin dört farklı alanda toplam 19 önermeye yer verilmiştir. Çalışma yaşamına ilişkin önermeler ve öğrencilerin önermelere verdiği cevaplar şu şekildedir:

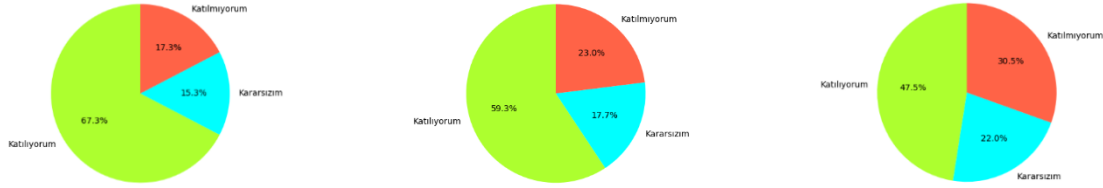
Öğrencilere çalışma yaşamıyla ilgili ilk olarak “Kadın kocasından izin almadan çalışabilir” önermesi verilmiştir. Bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %67’si katılmış, %17’si katılmamış %15’i de kararsız

Grafik 2. Anadolu lisesi

Grafik 3. İmam-hatip lisesi

kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %59'u katılmış, %23'ü katılmamış %17'si de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %47'si katılmışken %30'u katılmamış, %22'si ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 1, 2, 3). Bu önermeye okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında bazı farklar olsa da öğrencilerin genel olarak kadının kocasından izin almadan çalışabileceği fikrine katıldıkları ancak cinsiyetler bazında farklılıkların daha fazla olduğu görülmektedir. Nitekim fen lisesi kız öğrencilerinin yaklaşık %88'i Anadolu lisesi kız öğrencilerinin %82'si ve imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin %64'ü bu önermeye katılmışlardır. Erkeklerle gelince, fen lisesi öğrencilerinin %45'i, imam-hatip lisesi öğrencilerinin %32'si Anadolu Lisesi öğrencilerinin ise ancak %31' bu önermeye katılmışlardır (Bknz. Tablo 1. Önerme 1).

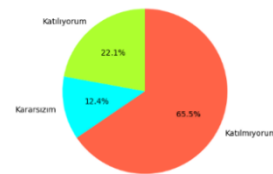

Grafik 1. Fen lisesi

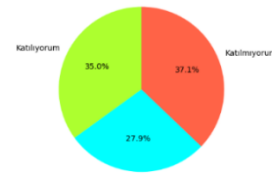
İkinci olarak “Evin geçimini koca sağlıyorsa kadın çalışmasa da olur” önermesi verilmiş, bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %19'u katılmış, %61'i katılmamış, %19'u da kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %22'si katılmış, %65'i katılmamış, %12'si de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %35'i katılmışken %37'si katılmamış %28'i ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 4, 5, 6). Bu önermeye okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında fen ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin katılmama oranı yüksek ve birbirine yakınken imam-hatip lisesi öğrencilerinde bu oran daha azdır. Önermeye verilen cevaplara cinsiyetler bağlamında bakıldığında okullara paralel bir anlayışın olduğu ancak erkeklerin kızlara nazaran toplumsal cinsiyet rollerine daha yakın yanıtlar verdiği görülmektedir (Bknz. Tablo 1. Önerme 2).

Grafik 4. Fen lisesi

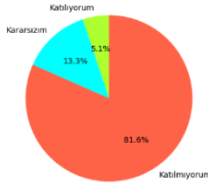
Grafik 5. Anadolu lisesi

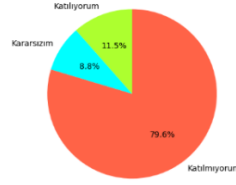
Grafik 6. İmam-hatip lisesi

Üçüncü sırada verilen “Çalışma hayatında terfilerde statüler aynıysa erkek olan tercih edilmelidir” önermesine fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %5'i katılmış, %81'i katılmamış %13'ü de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %11'i katılmış, %79'u katılmamış %9'u da kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %19'u katılmışken %48'i katılmamış %32'si ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 7, 8, 9). Çalışma hayatında statüler aynıysa erkek terfi ettirilmelidir önermesine fen ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin paralel bir şekilde ve yüksek oranlarla katılmadıkları ancak bu oranın imam-hatip lisesi öğrencilerinde yarıya yakın

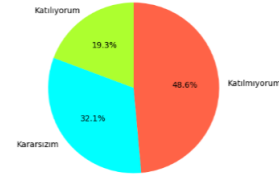
olduğu görülmektedir. Cinsiyetler bağlamında bakıldığında fen ve Anadolu Lisesi kız öğrencilerinin eşitlikçi bir anlayışı benimsedikleri fakat imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin onlardan biraz farklı düşündüğü anlaşılmaktadır. Erkekler bazında da benzer bir durum söz konusudur (Bkz. Tablo 1. Önerme 3).

Grafik 7. Fen lisesi

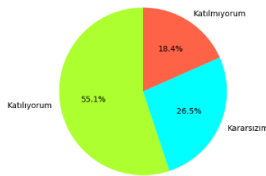

Grafik 8. Anadolu lisesi

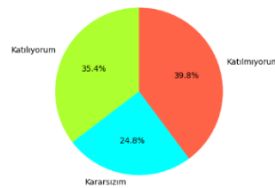

Grafik 9. İmam-hatip lisesi

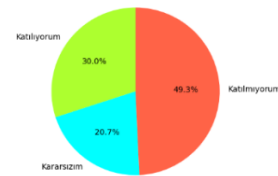
Çalışma yaşamı ile ilgili son olarak “Bir kadının geç saatlere kadar mesai yapmasında bir sakınca yoktur” önermesi verilmiştir. Bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %55’i katılmış, %18’si katılmamış %26’sı da kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %35’i katılmış, %40’ı katılmamış %25’i de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %30’u katılmışken %49’u katılmamış %20’si ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 10, 11, 12). Bu önermeye okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında kararsız kalma oranlarında büyük bir benzerlik görülmektedir. Fen lisesi öğrencileri kadınların geç saatlere kadar çalışması önermesine diğer okullara nazaran daha olumlu bakmaktadır. Bu önermeye katılma oranlarında kızlar ve erkekler arasında çok ciddi bir fark olduğu, her iki cinsiyetin katılma oranlarında da fen lisesinden Anadolu lisesine, oradan da imam-hatip lisesine doğru bir azalışın olduğu görülmektedir. Zira fen lisesi kız öğrencilerinin yaklaşık %72’si Anadolu lisesi kız öğrencilerinin %45’i ve imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin %38’i bu önermeye katılmışlardır. Erkeklerde ise fen lisesi öğrencilerinin %37’si, imam-hatip lisesi öğrencilerinin %23’ü Anadolu Lisesi öğrencilerinin ise ancak %23’ü bu önermeye katılmıştır. (Bkz. Tablo 1. Önerme 4).

Grafik 10. Fen lisesi

Grafik 11. Anadolu lisesi

Grafik 12. İmam-hatip lisesi

Toplumsal yaşam ile ilgili önermelere öğrencilerin verdiği cevaplar şöyledir:

İlk olarak “Ailenin ekonomik durumu iyi değilse kızlar okutulmasa da olur” önermesi verilmiştir. Bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %1’i katılmış, %97’si katılmamış %2’si de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %4’ü katılmış, %94’ü katılmamış %2’si de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %2’si katılmışken %95’i katılmamış %2’si ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 13, 14, 15). Ankete katılan

çoğu öğrencinin bu önermeye katılmadığı hatta okul ve cinsiyet farklarına rağmen verilen cevapların birbirine çok yakın ve kızların okuması yönünde olduğu görülmüştür (Bkz. Tablo 1. Önerme 5).

Grafik 13. Fen lisesi

Grafik 14. Anadolu lisesi

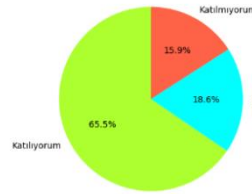

Grafik 15. İmam-hatip lisesi

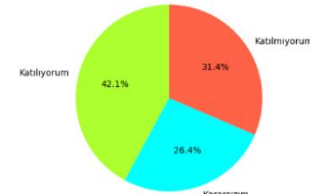
Toplumsal yaşam ile ilgili ikinci olarak verilen “Kadınlar tek başına da olsa akşamları dışarı çıkabilmelidir” önermesine fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %76’sı katılmış, %10’u katılmamış %13’ü de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %65’i katılmış, %16’sı katılmamış %18’i de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %42’si katılmışken %31’i katılmamış %26’sı ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 16, 17, 18). Bu önermeye verilen cevaplara bakıldığında hem okullar hem de cinsiyetler bakımından görüşlerin birbirinden kısmen ayrıştığı, her iki cinsiyetin katılma oranlarında fen lisesinden Anadolu lisesine, Anadolu lisesinden imam-hatip lisesine doğru bir azalma olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo 1. Önerme 6).

Grafik 16. Fen lisesi

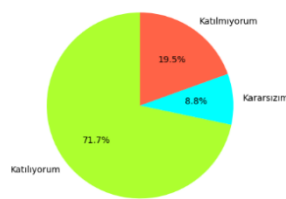
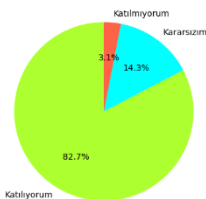
Grafik 17. Anadolu lisesi

Grafik 18. İmam-hatip lisesi

Üçüncü olarak toplumsal yaşam konusunda “Kadın hastaların erkek doktorlara muayene olmasında bir sakınca yoktur”

savına yer verilmiştir. Söz konusu sava fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %82’si katılmış, %3’ü katılmamış %14’ü de kararsız kalmıştır. Aynı sava Anadolu Lisesi öğrencilerinin %71’i katılmış, %19’u katılmamış %9’u da kararsız kalmıştır. Bu sava imam-hatip lisesi öğrencilerinin %55’i katılmışken %25’i katılmamış %19’u ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 19, 20, 21). Bahsi geçen sava okullar bazında verilen cevaplar incelendiğinde okullar ve cinsiyetler açısından farklı yanıtlar alındığı anlaşılmıştır. Verilen sava imam-hatip lisesi öğrencilerinin diğer

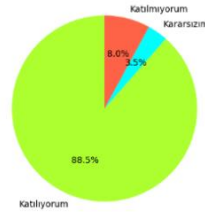
okullara mensup öğrencilere kıyasla daha olumsuz yaklaştığı görülmektedir. Okullar bağlamındaki ayrışma cinsiyetler bağlamında da devam etmekte; önermeye verilen desteğin kız

öğrencilerden erkek öğrencilere doğru düşünüş eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. (Bkz. Tablo 1. Önerme 7).

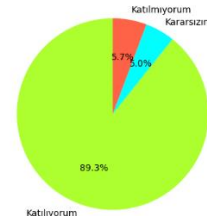
Toplumsal yaşam konusunda dördüncü sırada yer

Grafik 22. Fen lisesi

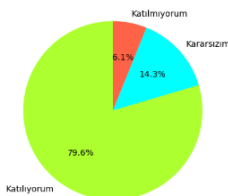
Grafik 23. Anadolu lisesi

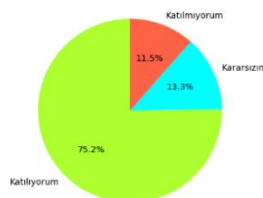
Grafik 24. İmam-hatip lisesi

alan “Bir kadının giyim tarzından dolayı şiddete uğraması doğru değildir” önermesine fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %96’sı katılmış, %1’i katılmamış %3’ü de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %88’i katılmış, %8’ü katılmamış %3’ü de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %89’u katılmışken %5’i katılmamış %5’i ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 22, 23, 24). Bu önermeye gerek okullar ve gerekse cinsiyetler bazında verilen cevaplara bakıldığında farkların yok denecek kadar az olduğu görülmüş, ankete katılan öğrencilerin ezici bir çoğunluğu kadınların giyim tarzından dolayı şiddete maruz kalmasını doğru bulmamışlardır. (Bkz. Tablo 1. Önerme 8).

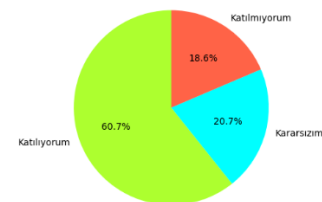
Toplumsal yaşam konusunda beşinci olarak “Kadınlar erkeklerin çoğunlukta olduğu bir toplulukta önderlik yapabilir” önermesi verilmiştir. Fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %79’u katılmış, %6’sı katılmamış %14’ü de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %75’i katılmış, %11’i katılmamış %13’ü de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %60’ı katılmışken %18’i katılmamış %20’si ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 25, 26, 27). Bu önermeye okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında fen ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin birbirine yakın ve yüksek oranlarda katıldıkları görülmüştür. Bu önermeye cinsiyetler bazında bakıldığında fen ve Anadolu Lisesi kızlarının katılma oranlarının birbirine yakın ve yüksek olduğu ancak imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin bu görüşe daha cinsiyetçi yaklaştığı anlaşılmaktadır. Önermeye katılımın yarından fazla olduğu erkek öğrencilerde en yüksek oran fen lisesine, en düşük oran ise Anadolu lisesine aittir. (Bkz. Tablo 1. Önerme 9).

Grafik 25. Fen lisesi

Grafik 26. Anadolu lisesi

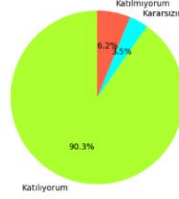
Grafik 27. İmam-hatip lisesi

Toplumsal yaşam konusunda altıncı ve son olarak katılımcılara “Kadınlar her türlü spor dalında yer alabilirler (futbol, basketbol, halter vb.)” önermesi yöneltilmiştir. Yöneltilen bu önermeye fen lisesi

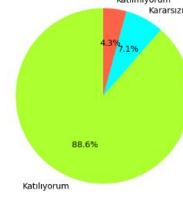
öğrencilerinin yaklaşık olarak %88'i katılmış, %5'i katılmamış %7'si de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %90'u katılmış, %6'sı katılmamış %3'ü de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %88'i katılmışken %4'ü katılmamış %7'si ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 28, 29, 30). Bu önermeye okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında fen ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin aynı oranla, Anadolu Lisesi öğrencilerinin ise daha yüksek bir oranla katıldıkları görülmüştür. Cinsiyetler bağlamında ise fen ve Anadolu Lisesi kız öğrencilerinin tamamının, imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin de tamamına yakınının aynı önermeye katıldığı görülmüştür. Erkeklerde bu oranda bir azalma olsa da genel anlamda kadınların sporun her dalında yer almasına destek verilmiştir (Bkz. Tablo 1. Önerme 10).

Grafik 28. Fen lisesi

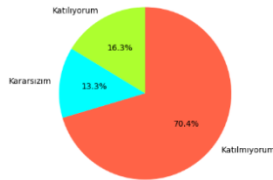
Grafik 29. Anadolu lisesi

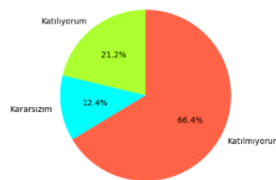
Grafik 30. İmam-hatip lisesi

Aile yaşamı ile ilgili önermelere öğrencilerin verdiği cevaplar şu şekildedir:

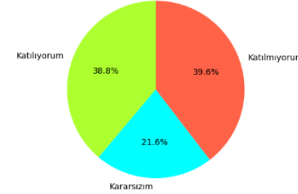
Bu alanda katılımcılara ilk olarak “Evin yönetimi erkeğe aittir” önermesi verilmiştir. Fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %16'sı katılmış, %70'i katılmamış %13'ü de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %21'i katılmış, %66'sı katılmamış %12'si de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %39'u katılmışken %39'u katılmamış %21'i ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 31, 32, 33). Bu önermeye verilen cevaplara bakıldığında okullar bazında fen ve imam-hatip lisesi öğrencileri arasında önemli bir fark olduğu, Anadolu lisesi öğrencilerinin ise bu iki okulun arasında yer aldığı fakat fen lisesi öğrencilerine daha yakın olduğu anlaşılmaktadır. Cinsiyetler bazında verilen yanıtlardaki ayrılıkların daha derin olduğu görülmektedir. Nitekim fen lisesi kız öğrencilerinin yaklaşık %94'ü Anadolu lisesi kız öğrencilerinin %95'i ve imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin %51'i bu önermeye katılmışlardır. Erkekler gelince, fen lisesi öğrencilerinin %46'sı, Anadolu Lisesi öğrencilerinin %31'i imam-hatip lisesi öğrencilerinin de %29'u bu önermeye katılmışlardır (Bkz. Tablo 1. Önerme 11).

Grafik 31. Fen lisesi

Grafik 32. Anadolu lisesi

Grafik 33. İmam-hatip lisesi

Katılımcılara aile yaşamı ile ilgili ikinci olarak “Miras kadın ve erkek arasında eşit paylaşılmalıdır” önermesi yöneltilmiştir. Yöneltilen bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık

olarak %89'u katılmış, %3'ü katılmamış %8'i de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %85'i katılmış, %11', katılmamış %3'ü de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %90'ı katılmışken %5'i katılmamış %5'i ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 34, 35, 36). Okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında katılımın imam-hatip lisesinden fen lisesine, fen lisesinden de Anadolu lisesine doğru gittikçe düştüğü görülmüştür. Erkeklerin aksine kızlar bu önermeye daha çok katılmışlardır. Çünkü fen lisesi kız öğrencilerinin yaklaşık %98'i Anadolu lisesi kız öğrencilerinin %100'ü ve imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin %95'i bu önermeye katılmışlardır. Erkeklerde ise fen lisesi öğrencilerinin %79'u, Anadolu Lisesi öğrencilerinin %66'sı, imam-hatip lisesi öğrencilerinin ise %85'i bu önermeye katılmışlardır. Bu durum göstermektedir ki; İmam-hatip lisesi erkek öğrencileri miras konusuna Anadolu lisesindeki hemcinslerinden daha eşitlikçi bir anlayışa sahiptir (Bkz. Tablo 1 Önerme 12).

Grafik 34. Fen lisesi

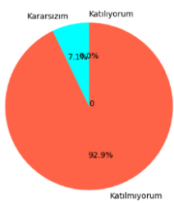

Grafik 35. Anadolu lisesi

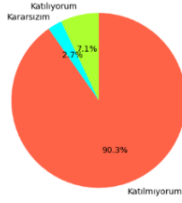

Grafik 36. İmam-hatip lisesi

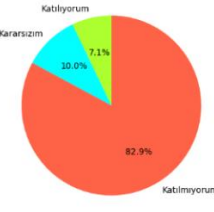
Aile yaşamı ile ilgili üçüncü olarak “Teknolojik aletlere ulaşma önceliği erkeklerindir” önermesine fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %0'ı katılmış, %93'ü katılmamış %7'si de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %7'si katılmış, %90'ı katılmamış %2'si de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %7'si katılmışken %83'ü katılmamış %10'u da kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 37, 38, 39). Fen lisesi öğrencilerinin hiçbiri bu önermeye olumlu bakmazken Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencileri eşit ve düşük bir oranla katılmışlardır. Hem kız hem de erkek öğrenciler teknolojik aletlere ulaşma önceliğinin erkeklerde olduğu önermesine büyük bir çoğunlukla karşı çıkmışlardır (Bkz. Tablo 1. Önerme 13).

Grafik 37. Fen lisesi

Grafik 38. Anadolu lisesi

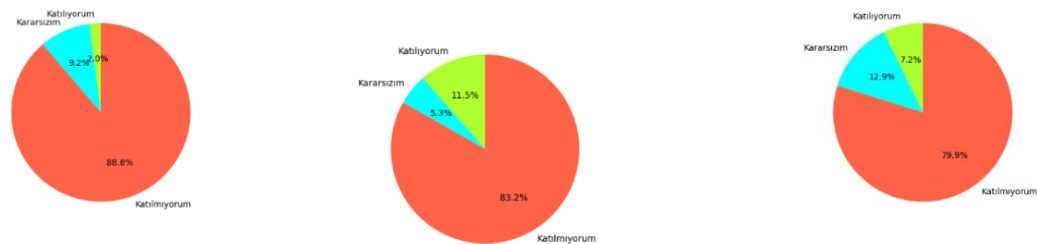

Grafik 39. İmam-hatip lisesi

Aile yaşamı ile ilgili dördüncü olarak “Erkekler eşinden habersiz harcama yapabiliyorsa kadınlar da yapabilir” şeklinde bir önerme verilmiştir. Bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %86’sı katılmış, %7’si katılmamış %6’sı da kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %75’i katılmış, %14’ü katılmamış %10’u da kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %75’i katılmışken %12’si katılmamış %12’si ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 40, 41, 42). Bu önermeye en yüksek düzeyde katılım fen lisesi öğrencilerinden gelmişken Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencileri aynı önermeye eşit fakat fen lisesine nispetle daha düşük oranda katılmışlardır. Cinsiyetler bazında bakıldığında kızların okul türü fark etmeksizin ezici bir çoğunlukla önermeyi destekledikleri, erkeklerde ise fen lisesinden imam-hatip lisesine, imam-hatip lisesinden Anadolu Lisesine doğru bir düşüş göze çarpmaktadır (Bkz. Tablo 1. Önerme 14).

Aile yaşamı ile ilgili beşinci olarak “Ev işleri sadece kadınların yapması gereken işlerdir” önermesi yöneltilmiştir. Bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %2’si katılmış, %89’u katılmamış %9’u da kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %11’i katılmış, %83’ü katılmamış %5’i de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %7’si katılmışken %80’i katılmamış %13’ü ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 43, 44, 45). Bu önermeye bakıldığında bütün okullardaki öğrencilerin verdiği cevapların birbirine yakın ve eşitlikçi bir anlayışta olduğu görülmüştür. Verilen cevaplar cinsiyetler bazında değerlendirildiğinde kızlarla erkekler arasındaki fark göze çarpmaktadır. Zira fen ve Anadolu Lisesi kız öğrencilerinin tamamı, imam-hatip lisesi kız öğrencilerinin ise ezici bir çoğunluğu bu önermeye katılmışlardır. Bu önermeye kız öğrenciler erkeklere nazaran daha eşitlikçi yaklaşmışlardır. (Bkz. Tablo 1. Önerme 15).

Grafik 43. Fen lisesi

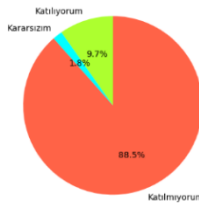
Grafik 44. Anadolu lisesi

Grafik 45. İmam-hatip lisesi

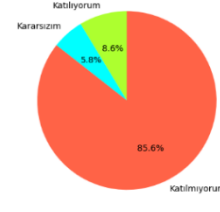
Bu alanda altıncı ve son olarak “Bebek ve çocuk bakımı sadece annenin görevidir” önermesine fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %1’i katılmış, %94’ü katılmamış %5’i de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %9’u katılmış, %88’i katılmamış %2’si de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %8’i katılmışken %85’i katılmamış %6’sı ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 46, 47, 48). Bu önermeye okullar ve cinsiyetler bağlamında bakıldığında “Ev işleri sadece kadınların yapması gereken işlerdir” önermesine verilen cevaplara benzer sonuçlarla karşılaşılmaktadır. Fakat erkekler bu önermeye bir öncekine göre daha eşitlikçi bir yaklaşım sergilemişlerdir (Bkz. Tablo 1. Önerme 16).

Grafik 46. Fen lisesi

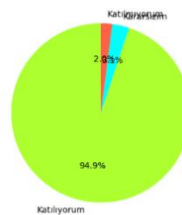
Grafik 47. Anadolu lisesi

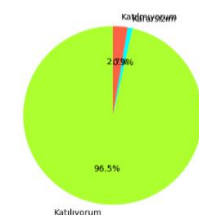
Grafik 48. İmam-hatip lisesi

Eğitim yaşamı ile ilgili önermeler ve öğrencilerin önermelere verdiği cevaplara gelince;

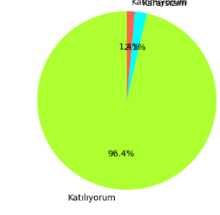
Eğitim yaşamıyla ilgili katılımcılara ilk olarak “Kadınlar üniversite dâhil eğitimin her basamağında yer almalıdır” önermesi yöneltilmiştir. Yöneltilen bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %95’i katılmış, %2’si katılmamış %3’ü de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %96’sı katılmış, %2’ü katılmamış %1’i de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %96’sı katılmışken %1’i katılmamış %2’si ise kararsız kalmıştır (Bkz. Grafik 49, 50, 51). Bu önermeye okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında katılımın neredeyse aynı düzeyde ve çok büyük bir oranda olduğu görülmektedir. Cinsiyetler bazında bakıldığında önermenin erkek öğrencilere nispetle kız öğrenciler tarafından daha çok desteklendiği, erkek öğrenciler arasında kadınların üniversite dâhil eğitimin her basamağında yer alması görüşüne en büyük desteğin imam-hatip lisesi öğrencilerinden geldiği anlaşılmaktadır (Bkz. Tablo 1. Önerme 17).

Grafik 49. Fen lisesi

Grafik 50. Anadolu lisesi

Grafik 51. İmam-hatip lisesi

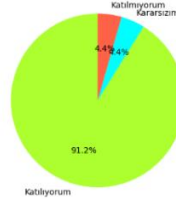
Eğitim yaşamıyla ilgili katılımcılara ikinci olarak “Karma eğitim sistemi (kız-erkek karışık) doğru bir uygulamadır” önermesi verilmiştir. Bu önermeye fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %88’i katılmış, %2’si katılmamış %10’u da kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %91’i katılmış, %4’ü katılmamış %4’ü de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %69’u katılmışken %11’i katılmamış %19’u ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 52, 53, 54). Bu önermeye

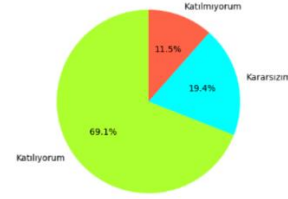
okullar bazında verilen cevaplara bakıldığında fen ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin katılma oranlarının birbirine yakın ve oldukça yüksek olduğu, imam-hatip lisesi öğrencilerinde ise bu oranın biraz daha düştüğü görülmektedir. Verilen cevaplara cinsiyetler bazında bakıldığında okul türlerine paralel sonuçların ortaya çıktığı söylenebilir (Bkz. Tablo 1. Önerme 18).

Grafik 52. Fen lisesi

Grafik 53. Anadolu lisesi

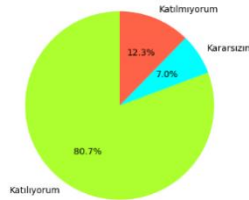

Grafik 54. İmam-hatip lisesi

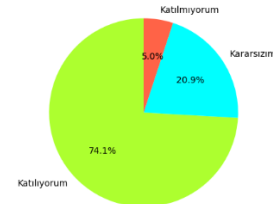
Eğitim yaşamıyla ilgili katılımcılara son olarak yöneltilen “Kızlar ailelerinin olmadığı bir şehirde yalnız başına okuyabilir” önermesine fen lisesi öğrencilerinin yaklaşık olarak %86’sı katılmış, %1’i katılmamış %12’si de kararsız kalmıştır. Aynı önermeye Anadolu Lisesi öğrencilerinin %80’i katılmış, %12’si katılmamış %7’si de kararsız kalmıştır. Söz konusu önermeye imam-hatip lisesi öğrencilerinin %74’ü katılmışken %5’i katılmamış %21’i ise kararsız kalmıştır (Bknz. Grafik 55, 56, 57). Bu önermeye verilen cevaplarda okullara göre çok büyük bir fark bulunmamasına rağmen fen lisesinden Anadolu lisesine, Anadolu lisesinden de imam-hatip lisesine doğru bir düşüş eğilimi olduğu görülmektedir. Önermeye yaklaşımda hem okul türleri hem de cinsiyetler arasında az da olsa farklar bulunmakta ancak söz konusu farklar cinsiyetler arasında daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır (Bkz. Tablo 1. Önerme 19).

Grafik 55. Fen lisesi

Grafik 56. Anadolu lisesi

Grafik 57. İmam-hatip lisesi

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada Osmaniye ili, Kadırlı ilçesinde 2022-2023 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin bakış açıları araştırılmıştır. Araştırma okul türleri birbirinden farklı olsa da öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine bakışında anlamlı ve derin ayrılıkların bulunmadığı hipotezine dayandırılmıştır. Nitekim anket sonuçları göstermiştir ki farklı okul türlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin çalışma yaşamı, toplumsal yaşam, aile yaşamı ve eğitim yaşamına ilişkin görüşleri arasındaki bazı küçük ayrılıklar olsa da benzerlikler çok daha güçlüdür.

Bu bağlamda fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin çalışma yaşamına ilişkin bakış açılarını kısaca değerlendirmek gerekirse; “Kadın kocasından izin almadan çalışabilir” önermesine genel anlamda olumlu yaklaşmışlarken, ikinci olarak verilen “Evin geçimini koca sağlıyorsa kadın çalışmasa da olur” önermesi konusunda kısmi görüş ayrılıkları yaşamışlardır. Fen ve Anadolu Lisesi öğrencileri erkek evin geçimini sağlasa da kadınların çalışmasından yana bir tavır sergilerken imam-hatip lisesi öğrencileri bu konuda daha isteksiz davranmışlardır. Verilen cevaplara cinsiyetler bağlamında bakıldığında kızlar ve erkekler arasındaki görüş ayrılığının daha derin olduğu görülmektedir. Çalışma yaşamında eşit statüdeki bir erkek ya da kadının terfi ettirilmesi konusunda fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin eşitlikçi bir anlayışa sahip oldukları görülmüştür. Bir kadının geç saatlere kadar mesai yapması hususunda Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencileri fen lisesi öğrencilerine göre daha olumsuz bir görüş beyan etmişlerdir. Statülerde terfi ve kadının geç saatlere kadar çalışması konusunda yöneltilecek önermelere verilen cevaplara cinsiyetler açısından bakıldığında kızlar eşitlikçi iken erkeklerin kızlara nazaran daha hegemonyacı olduğu görülmüştür.

Fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin toplumsal yaşama ilişkin bakış açıları kısaca şöyledir: Ankete katılan bütün okulların öğrencileri ailelerin maddi durumu iyi olmasa da kızların okutulması yönünde bir tavır takınmışlardır. Akşamları kadının tek başına dışarı çıkabilmesi hususunda fen lisesinden Anadolu Lisesine oradan da imam-hatip lisesi öğrencilerine; kızlardan da erkeklere doğru gittikçe olumsuzlaşan bir bakış açısı göze çarpmaktadır. Aynı durum kadın hastaların erkek doktorlara muayene olması hususunda da geçerlidir. Ankete katılan okulların öğrencilerinin ezici bir çoğunluğu (cinsiyet fark etmeksizin) kadınların giyim tarzından dolayı şiddete uğramasını doğru bulmamışlardır. Kadınların, erkeklerin çoğunlukta olduğu bir toplulukta önderlik yapabilmesi hususunda okullar ve cinsiyetler arasında kısmi görüş ayrılıklarının olduğu göze çarpmaktadır. Nitekim fen lisesinden Anadolu Lisesine oradan da imam-hatip lisesi öğrencilerine; kızlardan da erkeklere doğru gittikçe olumsuzlaşan bir bakış açısı bulunmaktadır. Kadınların her türlü spor dalında yer alabileceği önermesine ankete katılan okullardaki öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun olumlu baktığı anlaşılmaktadır. Bu önermeye kız öğrencilerin neredeyse tamamı katılmıştır.

Fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin aile yaşamına ilişkin bakış açıları kısaca şu şekildedir: Evin yönetiminin erkeğe ait olması hususunda hem okullar hem de cinsiyetler bağlamındaki farklılıkların hatırı sayılır düzeyde olması dikkat çekmektedir. Nitekim okullar bazında bakıldığında imam-hatip lisesi öğrencileri, fen ve Anadolu Lisesi öğrencilerinden; cinsiyetler bağlamında da erkek öğrenciler, kız öğrencilerden söz konusu önermeye daha yüksek oranda katılmışlardır. Ankete katılan öğrenciler, mirasın kadın ve erkekler arasında eşit paylaşılması hususunda da evin yönetiminin erkeğe ait olmasına benzer görüşlere sahiptirler. Mirasın eşit paylaşımı konusunda fen lisesinden Anadolu Lisesine, oradan da imam-hatip lisesi öğrencilerine; kızlardan da erkeklere doğru gittikçe olumsuzlaşan bir bakış açısı bulunmaktadır. Aile yaşamıyla ilgili ev işleri ve bebek bakımı konusunda ankete katılan öğrencilerin çoğunun eşitlikçi bir anlayış benimsediği görülmektedir. Cinsiyetler bağlamında bakıldığında kızların erkeklere oranla daha eşitlikçi bir yaklaşım sergiledikleri anlaşılmaktadır.

Fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin eğitim yaşamına ilişkin bakış açılarına gelince; okul türü farkı gözetmeksizin ankete katılan öğrencilerin ezici bir çoğunluğu kadınların eğitimin her basamağında yer almasını desteklemişlerdir. Karma eğitimi benimseme konusunda fen ve Anadolu Lisesi öğrencilerinden imam-hatip lisesi öğrencilerine doğru bir azalma olsa da öğrencilerin genel olarak karma eğitimi içselleştirdiği görülmektedir. Nitekim kız ve erkeklerin ayrı okullarda öğrenim gördüğü imam-hatip liselerinde bile uygulamayı doğru bulanların oranı yaklaşık olarak %70'tir. Üstelik imam-hatip lisesi öğrencilerinin sadece %11'i karma eğitime karşı çıkmışlardır. O halde İmam-hatip liselerinde karma eğitimin olmaması ya da bu öğrencilerin karma eğitimin olmadığı imam-hatip liselerine gönderilmesi kendi tercihlerinden ziyade olsa olsa ailelerinin veya eğitim politikalarının bir tercihidir. Diğer taraftan kızların eğitimin her basamağında yer alması ve karma eğitime verilen desteğin

oranı erkeklere nazaran kızlarda daha fazladır. Kızların ailelerinin bulunmadığı bir şehirde okuması önermesine fen lisesi öğrencilerinden, sırasıyla Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerine doğru önemsiz de olsa bir düşüş göze çarpmaktadır. Bu önermede asıl görüş ayrılıkları kızlar ve erkekler arasında olup, kızlar daha eşitlikçi bir anlayışa sahipken erkekler toplumsal cinsiyet rollerinden yana bir tavır takınmışlardır.

Sonuç olarak yapılan bu araştırma göstermiştir ki; lise öğrencilerinin okudukları okul türleri ile toplumsal cinsiyet rollerine bakış açıları arasındaki çok güçlü bir ilişki yoktur. Bu durum, söz konusu öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısının şekillenmesinde okul dışı öğrenme ortamlarının etkisinin daha fazla olduğu anlamına gelebilir.

Öneriler

Fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısını değerlendirmek için yapılan bu çalışmanın hedef kitlesi daha çok 2004 ile 2008 yılları arası doğumludur. Bu yaş grubu literatürde aynı zamanda Z kuşağı olarak tanımlanmaktadır. Çünkü yapılan kuşak tanımlamalarında 1995-2010 arası doğanlar Z kuşağı, 2010'dan sonra doğanlar ise Alfa kuşağı olarak adlandırılmaktadır. O halde Z kuşağına uygulanan bu anket, Alfa kuşağının liselerin her sınıf kademesinde yer alabileceği 2028 yılında aynı okullarda aynı şartlarda ve aynı önermelerle yeniden yapılmalı ve sonuçlar karşılaştırılmalıdır. Ayrıca Fen, Anadolu ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine bakış açısının şekillenmesinde okul dışı öğrenme ortamlarının etkisi de araştırılabilir.

Kaynaklar

- Akyol, A. (2011). İbn Haldun'un İlim Anlayışında Felsefe ve Tarih Tasavvuru, *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 10 / 20, 29-59. Erişim Adresi: https://dergipark.org.tr/en/pub/hititilahiyat/issue/7685/100677#article_cite, Erişim Tarihi: 02.01.2023.
- Bağcı, E. & İçöz, O. (2019). Z ve Alfa Kuşağı ile Dijitalleşen Turizm. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3 (2), Erişim Adresi: , 232-256. https://dergipark.org.tr/tr/pub/guntad/issue/48925/578926#article_cite, Erişim Tarihi: 02.01.2023.
- Bingöl, O. (2014). Toplumsal Cinsiyet Olgusu ve Türkiye'de Kadınlık, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16, (Özel Sayı I): 108-114, Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/107207>, Erişim Tarihi: 07.12.2022.
- Çelik, H. & Altunbaş, M. (2019, June). Türkiye'de Eğitim Alanında Toplumsal Cinsiyet İle İlgili Çalışmaların İncelenmesi. In *Book Of Proceedings* (p. 74), Erişim Adresi: https://www.researchgate.net/profile/Goekhan-Senguen/publication/348135481_erpa-2019_book-of-proceedings_08-08-2019_15d4be9c340974/links/5fef9cfa299bf1408864b306/erpa-2019-book-of-proceedings-08-08-2019-15d4be9c340974.pdf#page=85, Erişim Tarihi: 24.12.2022.
- Ecevit, Y. (2015). Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisi, Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisine Başlangıç, Anadolu Üniversitesi Yayınları, (Editörler, Yıldız Ecevit, Nadide Kırkimer), Eskişehir.
- Gültekin, L. (2013). Toplumsal Cinsiyet ve Yansımaları, Atılım Üniversitesi Yayınları,(Lerzan Gültekin, Gül Güneş, Ceylan Ertung, Aslı Şimşek) Ankara.
- Gümüsoğlu, F. (2016). Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet. *Toplum ve Demokrasi Dergisi*, 2 (4) , 39-50. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/toplumdd/issue/22728/242599>, Erişim Tarihi: 24.12.2022.

- Kantoğlu, A. Yurteri, Ç. N. & Erdoğan, A. (2018). Ergenlerde Toplumsal Cinsiyet Algılarının Sosyodemografik Özelliklere Göre Değerlendirilmesi. *Konuralp Medical Journal* , 10 (2) , 175-187, Erişim Adresi: https://dergipark.org.tr/en/pub/ktd/issue/38827/368702#article_cite, Erişim Tarihi: 24.12.2022.
- Özyıldız, S. (2016). Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları, Toplumsal Cinsiyet Çalışmalarının Tarihçesi, (Editör, Asu Altunoğlu), Eskişehir.
- Turan, İ., Şimşek, Ü. & Aslan, H. (2015). Eğitim Araştırmalarında Likert Ölçeği ve Likert-Tipi Soruların Kullanımı ve Analizi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0 (30), 186-203, Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/sakaefd/issue/11235/134252>, Erişim Tarihi: 24.12.2022.
- Türkmen, D. & Alptekin, G. (2020). Ergenlerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi: Eskişehir Örneği, *International Journal of Current Approaches in Language, Education and Social Sciences*, 2 (2), 608-629. Erişim Adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/caless/issue/55941/817734>, Erişim Tarihi: 24.12.2022
- Vatandaş, D. D. C. (2011). Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Rollerinin Algılanışı. *Istanbul Journal of Sociological Stories*, 0 (35) , 29-56. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/iusoskon/issue/9517/118909>, Erişim Tarihi: 24.12.2022.
- Vefikuluçay A. D., Zeyneloğlu A. S. , Eroğlu P. K. , Taşkın P. L. (2007). Kafkas Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Bakış Açıları. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 14(2): 26-38, Erişim Adresi: https://dergipark.org.tr/en/pub/hunhemsire/issue/7846/103312#article_cite, Erişim Tarihi: 24.12.2022.
- Yılmaz, D. V., Zeyneloğlu, S., Kocaöz, S., Kısa, S., Taşkın, L., & Eroğlu, K. (2009). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), 775-792, Erişim Adresi: https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/56684378/4.paragraf_kaynak-libre.pdf?1527612401=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DUniversite_ogrencilerinin_toplumsal_cins.pdf&Expires=1671969776&Signature=hImQfM3VUD0fxZFcxl6-h-T-4ut7KN1E6ZTOAYJcyP5PYMuMSSZUrEkfQmAB1aBXxJ~lzoIlp-gkJsxW-E2~BF5vjpPQCGVKZEHDr1O~S0KeJeHXMs7HSByzvoEMXizmRgyx56qfta1t1H62s0G7zI5KljFNAULiB5VsDn1H70pBpt1J~FYgT62P5uYO9BfwNnFF0V35kmmEG6iYQsL8wrXQ1AiMX0i9DhPl5rQms3RZ4oBW5jfIxyfKiujeV0ziCpMD4uyJICfnPpeCVt56ef2--OG0hLE8U4zv-XCa1XvVoKteH4zJQMvS0-B3MhWS33xTo87teJjyKfI6MLDNRQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA, Erişim Tarihi: 24.12.2022.